

4. Щербина І.Ф. Планування місцевих бюджетів на основі програмно-цільового методу: навчальний посібник, Київ: 2011. 105 с.

5. Районна цільова соціальна програма «Молодь Волині» на 2016 – 2020 роки: затверджена рішенням Луцької районної ради від 06.04.2016 р. №7/22.

6. Районної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2017–2020 роки: затверджена рішенням Луцької районної ради від 22.12.2016 р. №14/14.

Курило Володимир Ігорович

Провідний спеціаліст сектору моніторингу та контролю за діяльністю центрів Регіонального сервісного центру МВС в Тернопільській області

ПРОБЛЕМИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Проблеми надання послуг органами місцевого самоврядування частково пов'язані з процесом децентралізації в Україні, який, як вказує А. Мельник «містить загрози і ризики, пов'язані з низькою якістю, а в багатьох випадках руйнацією фізичної та інституційної інфраструктури, що може при слабкості місцевих бюджетів призвести до занепаду базових інфраструктурних послуг поза межами великих міст. З формуванням укрупнених територіальних громад надання послуг у більшій мірі концентруватиметься на муніципальних утвореннях, що може призвести, по-перше, до суттєвих відмінностей у кількості і якості послуг, що надаються різним категоріям споживачів, по-друге, появи ситуативних загроз, пов'язаних з реструктуризацією інституційного середовища. Діагностика вихідних позицій України засвідчує, що стан органів місцевої влади і стан економіки регіонів і окремих територіальних громад є незадовільним. Значна частина суб'єктів місцевого самоврядування стикається з проблемою нестачі фінансових, матеріальних та інфраструктурних ресурсів для надання як ринкових, так і публічних послуг.

Оскільки чинне законодавство не передбачає залежність функцій територіальних громад від їх розмірів, то для менших громад при вирішенні проблеми завжди постає дилема: зменшити кількість публічних послуг чи збільшити місцеві податки і збори для забезпечення їх надання» [1, с. 467].

Проблематика надання адміністративних послуг зосереджується навколо питань, які необхідно вирішити, і які охоплюють необхідність:

- 1) дерегуляції та адміністративного спрощення послуг;
- 2) впорядкування оплати адміністративних послуг;
- 3) децентралізації, тобто передачі або делегування повноважень з надання адміністративних послуг органу місцевого самоврядування;
- 4) електронного урядування кроком до якого є формування і постійне покращення процесу надання адміністративних послуг.

Дерегуляція та адміністративне спрощення полягають у скороченні кількості адміністративних послуг та спрощенні процедур надання послуг. Позитивами процедури надання адміністративних послуг вбачається :

- введення заявного принципу при наданні адміністративних послуг;
- впровадження зручних стандартизованих форм анкет (формулярів) для звернення за адміністративними послугами;
- застосування інформаційних карток адміністративних послуг.

Основними напрямками спрощення процедур надання адміністративних послуг мають стати:

- скорочення кількості інстанцій, які залучені до надання адміністративної послуги (включно з кількаразовими внутрішніми реєстраціями однієї заяви, попереднім «розписуванням» документа сільським головою чи його заступником тощо);
- скорочення кількості документів, які особі необхідно подавати для початку провадження.

Проблематика оплати адміністративних послуг зводиться до наступних моментів:

– часто необґрунтовані розміри плати, насамперед, через «подрібнення» однієї послуги на кілька окремих «платних послуг», а також непрозорість системи оплати таких послуг;

– для держави проблемою є неконтрольованість збирання та використання коштів за адміністративні послуги, що має негативний наслідок, пов'язаний з тим, що держава недоотримує кошти, які збираються різними неправомірними суб'єктами, що де-факто надають адміністративні послуги (зокрема, окремими державними підприємствами).

Також для органів місцевого самоврядування проблемою є недостатня кількість ресурсів на забезпечення організації надання адміністративних послуг, включаючи такі потреби, як папір, картриджі, витрати на поштові відправлення тощо, оскільки абсолютна більшість адміністративних послуг визначені як безоплатні для суб'єктів звернення.

Проблемні моменти оплати адміністративних послуг, отриманих в ЦНАП органів місцевого самоврядування, пов'язані з тим, що хоч Закон України «Про адміністративні послуги» визначив деякі параметри державної політики у сфері оплати послуг, – у чинному законі відсутні критерії платності та безоплатності адміністративних послуг, крім соціальних, не визначено, яким чином визначається розмір плати (адміністративного збору) за платні адмінпослуги. Крім цього, формальний характер носить безоплатність багатьох адміністративних послуг. Наприклад, у населення побутує думка, що адміністративні послуги мають бути безоплатними, оскільки держаний апарат управління утримується на кошти платників податків.

Проте, податки витрачаються, насамперед, на виконання загальних публічних функцій (національної оборони, забезпечення громадської безпеки тощо). Натомість, адміністративні послуги мають персоналізований характер, і громадяни користуються ними у різному обсязі або ж не користуються деякими послугами взагалі. Податки не можуть покрити всі витрати адміністративних органів у зв'язку з наданням адміністративних послуг, і їх фінансування за рахунок державного бюджету є несправедливим відносно самих платників

податків. Тому, формальна безоплатність багатьох адміністративних послуг може призводити лише до фактичного здороження їх вартості для суб'єктів звернення.

Причина проблем у сфері оплати адміністративних послуг з боку ЦНАП в ОТГ також полягає у бюджетному недофінансуванні, фактичній вимушеності його до заробляння коштів. Тому, тягар витрат частково покладається на напівлегальні збори зі споживачів адміністративних послуг.

Аналіз проблем надання послуг органом місцевого самоврядування показав, що на практиці можуть виникнути проблеми з розмежуванням відносин щодо доступу до публічної інформації та інформації, яка потрібна особі при вирішенні конкретних справ (насамперед, йдеться про різні «довідки»). Тому, критерієм такого розмежування має бути власне наявність згадки про адресата довідки (його особу, майно, факти тощо) в інформації, яка надається за запитом. Адаже на «надання довідок» та інші дії, «у результаті яких суб'єкту звернення, а також об'єкту, що перебуває в його власності, володінні чи користуванні, надається або підтверджується певний юридичний статус або факт» Закон «Про адміністративні послуги» поширюється (ч. 3 ст. 3).

У процесі функціонального наповнення Порталу адміністративних послуг доцільно враховувати досвід Французького Порталу як офіційного веб-сайту публічних послуг. Структура французького сайту є дуже зручною. Так, на головній сторінці наведено три основні групи послуг за суб'єктами звернення: послуги для громадян (Particuliers), для бізнесу (Professionnels – підприємців та юридичних осіб), а також для об'єднань громадян (Associations). Головна сторінка Порталу містить і детальну рубрикацію послуг за сферами суспільних відносин: питання іноземців і громадянства; сім'ї; трудових відносин; правосуддя; нерухомості; охорони здоров'я та соціальних послуг тощо. Кожна із таких груп у свою чергу містить посилання на детальніші групи послуг, кожна з яких містить від 2 до 5 опцій. Так, наприклад, група соціальних послуг і здоров'я містить рубрики: соціальний захист (послуги зі страхування); нормативні акти щодо прожиткового мінімуму тощо [2].

Отже, проведений аналіз проблем надання послуг органами місцевого самоврядування засвідчив існування низки проблем (недосконалі правові основи, недостатнє фінансування та ін.). Поряд із цим, об'єктивно необхідним для ЦНАПів ОТГ в сучасних умовах залишається [3, с. 50]:

- використання цивілізованої форми співпраці влади і громадськості;
- викорінення системи, в якій надання адміністративної послуги є настільки складним, що постійно створює передумови для виникнення корупційних ризиків;
- орієнтування на потреби замовника послуги, її оперативного надання;
- забезпечення зручності і доступності одержання громадянами адміністративних послуг;
- полегшення умов ведення бізнесу;
- забезпечення рівних прав усіх суб'єктів звернення.

Більше того, уможливлення оцінки і вимірювання ефективності роботи прямими надходженнями коштів до місцевого бюджету, створює для ЦНАПів ОТГ мотивацію надавати якісніші адміністративні послуги, збільшити їх кількість, покращувати супровід їх надання (наприклад, забезпечити отримання одразу декількох адміністративних послуг у одного працівника ЦНАПу за один візит; облаштувати окремі кімнати для дітей (для відвідувачів з дітьми; створити «особистий кабінет» для споживачів послуг (на веб-сайті ЦНАП); використовувати для ідентифікації як електронний цифровий підпис (для суб'єктів господарювання), так й інші засоби ідентифікації (приміром, «Bank-ID» (банківська ідентифікація)).

Список використаних джерел:

1. Мельник А., Мельник Ю. Національний та регіональні ринки послуг України: чи наближаємось ми до Європи? *Журнал європейської економіки*. 2015. Том 14. (№ 4). с. 456-476.

2. Надання адміністративних послуг у муніципальному секторі. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України Київ: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 124с.

3. Сидор І. П. Фінансова політика держави: теоретичні аспекти та практична реалізація в Україні. *Світ фінансів*. 2017. Вип. 4 (21). С. 44-53.

Куца Галина Василівна

*Головний спеціаліст сектору економічної роботи та бух обліку
Тернопільської комунальної міської лікарні №2*

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ГРОМАДЯН

Охорона здоров'я передбачає систему заходів, спрямованих на захист здоров'я, шляхом створення сприятливих умов, що спрямовується на попередження і лікування захворювань з метою забезпечення оптимальної працездатності та соціальної активності громадян при максимально можливій індивідуальній тривалості життя.

Аналіз стану здоров'я населення та діяльності закладів охорони здоров'я свідчить, що демографічна ситуація в місті Тернопіль характеризується стабільністю загальної чисельності населення, народжуваністю із зростанням загальної смертності, в тому числі дитячої смертності та позитивним природнім приростом із тенденцією до його зменшення (з +8,9 у 2013 році до +5,0 у 2017 році), за рахунок зростання загальної смертності [1].

В структурі основних причин смертності дорослого населення перше місце посідають хвороби кровообігу – більше 60%; на другому місці – злоякісні новоутворення – більше 20%; на третьому місці – травми та отруєння – більше 5% і на четверте місце хвороби органів травлення – до 4%.